

O r ę d o w n i k

powiatu Chodzieskiego

Urzędowy organ publikacyjny.

Wychodzi w środę i sobotę. Przedpłata kwartalna wynosi 180 mk. bez odnośnienia do domu. Cena ogłoszeń: jednolamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronie sześciolamowej 20 mk. Reklamy: jednolamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronie trzylamowej 50 mk.

Redaktor odpowiedzialny: M. Spektorek.

Drukiem i nakładem drukarni: F. Spektorek,

— Telefon nr. 81. —

Nr. 39

Chodzież, środa 24 maja 1922

69 rocznik

Część urzędowa.

Danina.

Dodatkowo do ogłoszenia mego w Orędowniku Powiatowym nr. 36. z dnia 13-go maja r. b. wyjaśniam ponownie, że procenty za zwłokę wynoszą 5% miesięcznie, a nie rocznie, przyczem każdy rozpoczęty miesiąc liczy się za cały. Jeżeli zatem płatnik daniny nie wniósł pierwszej raty najpóźniej do dnia 4-go marca b. r., winien przy uiszczeniu jej w czasie od 5-go marca do 2-go kwietnia zapłacić 5-mk., następnie do 4-go maja 10-mk., do 4. czerwca 15-mk. i t. d. — za cały rok zatem 60, a nie 5-mk. odsetek za zwłokę od 100-mk. daniny.

Panowie Soltysi wzgl. Prz. Obszarów Dworskich winni przy przymusowym ściąganiu zaległych kwot daniny do powyższego się zastosować.

Chodzież, dnia 23. 5. 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Starosta. Dr. Jerzykowski.

W środę dnia 31-go maja r. b. o godzinie 12-tej w południe odbędzie się w Chodzieży na targowisku premjowanie klaczy i źrebie włociańskich według warunków niżej podanych:

I.

Komisja przeprowadzająca premjowanie klaczy i źrebie włociańskich będzie uzielała włocianom w r. b. których własność lub dzierżawa nie przekracza 300 mórg za źrebce do 3 lat premje pieniężne oraz za dobre pielęgnowanie koni a całą hodowlę zasługującą na nagrodę dyplomy pierwszej i drugiej klasy. Warunki premjowanej źrebicy są następujące:

1. zatrzymanie źrebicy aż do 6 roku życia.
2. Przedstawienie jej rok rocznie na wystawach włociańskich danego powiatu komisji premjowania koni (źrebica raz premjowana może być także premjowana w następnych latach)
3. W wieku zdolnym do rozrodu stanowienie jej ogierem rządowym typu szlachetnego lub licencjonowanym prywatnie na Województwo.
4. W razie nie wypełnienia warunków zwrócić otrzymaną nagrodę w I. R.

II.

O ile gospodarz pragnie osiągnąć powyższą nagrodę, winien przedstawić również matkę źrebicy jeżeli jeszcze jest w jej posiadaniu.

III.

Na klacze 4 letnie i starsze udziela się tylko kwity stanowienia pełnej wartości.

Komisja zważa przy premjowaniu na dobre chody, dobrą i silną budowę przedstawionych źrebce i klaczy, prawidłową postawę, oraz typ przedstawionych koni.

Wszelkie kwestje sporne załatwia komisja na miejscu, jej orzeczenie jest decydujące. Nagrody udziela się tylko w miarę środków stojących w I. R. do dyspozycji.

P. P. Burmistrzowie, Komisarze obwodowi, soltysi względnie Przełożeni Obszarów dworskich ogłaszają powyższe w gminach swoich.

Chodzież, dnia 23-go maja 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Dr. Jerzykowski.

Ogłoszenie.

Dotyczy: nieszczęśliwych wypadków w rolnictwie.

Jak z dochodzeń wynika, powstają nieszczęśliwe wypadki w rolnictwie w większej części tylko dla tego, że przedsiębiorcy rolni nie przestrzegają dostatecznie przepisów zapobiegających nieszczęśliwym wypadkom. Wobec tego zniwolony jestem zwrócić im uwagę na wydane przepisy (część I do IV.) które nadal obowiązują. Do narzędzi, które podlegają powyżej wspomnianym przepisom a zatem muszą być zaopatrzone w przyrząd ochronny, należą wszelkie maszyny, kieraty, walki przy kieratach, schody, otwory w posowie, sklepy rusztunki przy stogach, drabiny itd. Wszystkim przedsiębiorcom rolnym zwracam uwagę na to, że niezastosowanie się do istniejących przepisów pociąga za sobą kary dość surowe w myśl §§ 1030, 871, 870 Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Policja Państwowa otrzymała odpowiedni nakaz czuwania nad tem, aby odnośne przepisy ściśle przestrzegano a winnych przestępstwa podali do ukarania.

Chodzież, dnia 20-go maja 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Dr. Jerzykowski

Wyższy Urząd Ubezpieczeń w Poznaniu ustanowił nowo przeciętne zarobki roczne, które mają służyć na podstawę do obliczeń rent z nieszczęśliwych wypadków, jakim zwykli robotnicy rolni lub leśni ulegli wzgl. ulegną a) po 31 grudnia 1920r. b) po 31. 12. 1921r. Przez ustanowienie nowych przeciętnych zarobków nastąpi nowe obliczenie rent, które się znacznie podwyższą.

Osoby okaleczone w rolnictwie które uległy wypadkowi w roku 1921 wzgl. 1922r., w którym renty obliczone zostały na podstawie starych zarobków, winni stawić wniosek o stosowne podwyższenie rent do Wydziału Powiatowego w Chodzieży.

P. P. Burmistrzów, komisarzy obwodowych, Soltysów jak i też Przewodniczących obszarów dworskich upraszam powyższe podać interesantom do wiadomości.

Chodzież, dnia 20. maja 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego,

Starosta. Dr. Jerzykowski.

W środę dnia 31-go maja r. b. o godzinie 12-tej w południe odbędzie się w Chodzieży na targowisku premjowanie klaczy i źrebce włościańskie według warunków niżej podanych:

I.

Komisja przeprowadzająca premjowanie klaczy i źrebce włościańskie będzie użelala włościanom w r. b. których własność lub dzierżawa nie przekracza 300 mórg za źrebce do 3 lat premje pieniężne oraz za dobre pielegnowanie koni a całą hodowlę zasługującą na nagrodę dyplomy pierwszej i drugiej klasy. Warunki premjowanej źrebicy są następujące:

1. zatrzymanie źrebicy aż do 6 roku życia.
2. Przedstawienie jej rok rocznie na wystawach włościańskich danego powiatu komisji premjowania koni (źrebica raz premjowana może być także premjowana w następnych latach)
3. W wieku zdolnym do rozplodu stanowienie jej ogierem rządowym typu szlachetnego lub licencjonowanym prywatnie na Województwo.
4. W razie nie wypełnienia warunków zwrócić otrzymaną nagrodę W. I. R.

II.

O ile gospodarz pragnie osiągnąć powyższą nagrodę, winien przedstawić również matkę źrebicy jeżeli jeszcze jest w jej posiadaniu.

III.

Na klacze 4 letnie i starsze udziela się tylko kwity stanowienia pełnej wartości.

Komisja zważa przy premjowaniu na dobre chody, dobrą i silną budowę przedstawionych źrebce i klaczy, prawidłową postawę, oraz typ przedstawionych koni.

Wszelkie kwestje sporne załatwia komisja na miejscu, jej orzeczenie jest decydujące. Nagrody udziela się tylko w miarę środków stojących W. I. R. do dyspozycji.

P. P. Burmistrzowie, Komisarze obwodowi, sołtysi względnie Przełożeni Obszarów dworskich ogłaszają powyższe w gminach swoich.

Chodzież, dnia 23-go maja 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Dr. Jerzykowski.

Niniejszem podaję do wiadomości, iż w ślad mego ogłoszenia z dnia 19. 4. 22r. w Orędowniku powiatowym nr. 32 dot: wymiany wykazów osobistych przez optantów przedłużam termin do 31. maja włączenie PP, Komisarzy obw. wzgl. Sołtysów i Burmistrzów wzywam do bezwłocznego ogłoszenia niniejszego w swych obwodach.

Chodzież, dnia 19. maja 1922r.

Starosta Dr. Jerzykowski.

Wniosek o udzielenie patentów domokrążnych na rok 1922 uwzględnia się tylko do 1. czerwca 1922r. Później nam przesłane wnioski zostaną tylko uwzględnione w nadzwyczajnych wypadkach o ile są należyście umotywowane.

Poznań, dnia 29. 4. 1922 r.

W imieniu Wojewódzkiego

Sądu Administracyjnego

Przewodniczący.

Dr. Jerzykowski.

Nazwiska

osób wyprowadzających się do Niemiec.

Gertrud Sommerfeld z rodz.	Ostrówki, wdowa
Wilhelm Schulz	Chodzież, doz. fabr. porcel.
Wilhelm Schönfeld	Nowa-wieś, syn rolnika
Anna Mertens	Chodzież, wdowa
Wilhelm Eichstädt	Szamocin, szewc
Minna Weber	" wdowa
Hermann Andre	" piekarz
Augustyn Wisian	Chodzież, robotnik
Hermann Stümke	Zelgniewo, rolnik
Otto Walter	Brodna, robotnik
Karl Walter	" "

Chodzież, dnia 27. maja 1922 r.

Starosta. Dr. Jerzykowski.

Obwieszczenie

w sprawie wykupna świadectw przemysłowych.

Ustawą z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej nr. 2 z roku 1922) rozciągnięto na b. dzielnicę pruską moc obowiązującą ros. ustawy o podatku przemysłowym, a równocześnie zniesiono moc obowiązującą pruskiej ustawy o podatku przemysłowym z dnia 24 czerwca 1891 r., o podatku domokrążnym z dnia 3 lipca 1876*, o podatku od składów wędrownych z dnia 27 lutego 1880 r. i o podatku od składów kupieckich z dnia 18 lipca 1900 r.

Nowa ustawa o podatku przemysłowym, ogłoszona w brzmieniu obecnie obowiązującym w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nr. 17 z dnia 22 marca b. r., a wraz z dodatkowymi rozporządzeniami i szczegółową instrukcją Ministra Skarbu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa nr. 9 z dnia 24 marca b. r., obowiązuje od 1 stycznia 1922 r.

Według tej ustawy podlegają **) opłacie podatku przemysłowego:

1. przedsiębiorstwa handlowe, w tej liczbie przedsiębiorstwa kredytowe i ubezpieczeniowe, pośrednictwa handlowe, wszelkiego rodzaju antreprzy i dostawy;
2. przedsiębiorstwa przemysłowe: zakłady fabryczne (w tem fabryczno-górnice), rzemieślnicze, górnicze i przewozowe;
3. osobiste zjęcia przemysłowe: ekspedytorzy, trudniący się osobiście na własny rachunek opłacaniem w urzędach celnych cel za towary, otrzymywane przez osoby trzecie, maklerzy giełdowi, inspektorzy i agenci towarzystw ubezpieczeniowych, żeglugowych i innych przedsiębiorstw

*) Nie zniesiono jednak mocy obowiązującej niem. ordynacji proceduralnej z dnia 21 czerwca 1869 r. wraz z późniejszymi nowelami, wobec czego postanowienia tej ordynacji, odnoszące się zwłaszcza do handlu domokrążnego (tytuł III par. 55—63), obowiązują nadal, a ograniczenie art. 25 ustawy o państwowym podatku przemysłowym co do zakazu handlu pewnego rodzaju towarami nie stosuje się do domokrążców na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

**) Z wyjątkami, wskazanymi w art. 6. W myśl tego artykułu są wolne od podatku przemysłowego, a zatem nie potrzebują wykupywać świadectw przemysłowych, między innymi:

zakłady lub utrzymywane przy pomocy Państwa lub samorządu lub instytucji społecznych, oświatowych, dobroczynnych wszelkiego rodzaju zakłady naukowe i wychowawcze, przytulki, zakłady poprawcze, biblioteki i czytelnie publiczne, ogólnie kształcąca muzea, galerje, i wystawy, warsztaty szkolne, oraz utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe sale gimnastyczne i techniczne i cyklodromy;

warsztaty rzemieślnicze, prowadzone bez obcej pomocy lub z pomocą wylączenie członków rodziny;

wszelkie przedsiębiorstwa handlowe na jarmarkach, trwających najwyżej 1 dzień, wszelkiego rodzaju antreprzy i dostawy na sumę, nie przewyższającą 30 000 mk.; odnajmowanie pokoiów umeblovanych bez stołowania i bez sprzedaży trunków, jeżeli jedna osoba odnajmuje nie więcej niż 3 pokoje;

sprzedaż hurtowa towarów własnego wyrobu na giełdach, z własnych zakładów przemysłowych lub kantorów, albo zakładów utrzymywanych przy zakładzie przemysłowym lub w obrębie tej miejscowości, gdzie się zakład przemysłowy znajduje;

sprzedaż detaliczna towarów własnego wyrobu bezpośrednio z zakładu przemysłowego bez urządzenia przy nim oddzielnego magazynu lub sklepu do sprzedaży detalicznej towarów.

W wysoko

przewozowych oraz instytucji kredytowych, oraz wszelkiego rodzaju i nazwy pośrednicy handlowi, subjecki podróżujący (komiwojażerowie);

4. samodzielne wolne zajęcia zawodowe: lekarze, dentyści, lekarze weterynaryjni, felczerzy, adwokaci, obrońcy sądowi, notariusze, wydawcy pism periodycznych, literaci, artyści, architekci, inżynierzy, technicy, chemicy, ajenci.

Podatek przemysłowy dzieli się na podatek zasadniczy i dodatkowy. Podatek zasadniczy opłacają przez wykupienie świadectw przemysłowych wymienione pod L. 1—3 przedsiębiorstwa zajęcia osoliste. Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe winny wykupić świadectwa przemysłowe nie tylko na zakłady (służące do prowadzenia handlu lub przemysłu), lecz także na każde pomieszczenie składowe (służące do przechowania, suszenia, czyszczenia, sortowania, brakowania, przeładowania i pakowania towarów).

Wysokość należności za świadectwa przemysłowe zależy od stopnia rozwoju w danej miejscowości handlu i przemysłu i od wielkości przedsiębiorstwa (zyskowności osobistego zajęcia przemysłowego), ocenianej na podstawie zewnętrznych znamion. W tym celu podzielono miejscowości państwa (poza miastem stołecznym Warszawą) na 4 klasy, przedsiębiorstwa handlowe na 5, przemysłowe na 8, a osobiste zajęcia przemysłowe na 4 kategorie. Stosownie do tego istnieje 66 odrębnych płatnych świadectw przemysłowych o stałej, z góry oznaczonej stawce podatkowej.

Wybór odpowiedniego świadectwa pozostawiony jest do woli wykupującego, który jednak wykupił świadectwo niższej wartości niż to, jakie wykupić należało, będzie zobowiązany zamienić posiadane świadectwo za odpowiednią dopłatą na właściwe, a oprócz tego ulegnie karze grzywnien trzykrotnie wziętej niedopłaconej należności.

Świadectwa wydaje się z reguły z góry na rok i odnawia się przed 1 stycznia każdego roku***). Termin wykupienia świadectw na rok 1922 został dla b. dzielnicy pruskiej przedłużony do końca czerwca br. Również dla b. dzielnicy pruskiej została należność za świadectwa przemysłowe na rok 1922 obniżona o 25%. Kto po upływie terminu, wyznaczonego do wykupienia świadectw, tzn. od 1 lipca br. począwszy, nie będzie posiadał świadectwa przemysłowego, ulegnie oprócz obowiązku opłaty należnego świadectwa karze grzywnien trzykrotnie wziętej nie opłaconej należności za świadectwo, jakie winien był opłacić, a oprócz tego może się narazić na zamknięcie przedsiębiorstwa.

Wzywa się zatem wszystkich właścicieli przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych pomieszczeń składowych, jakoteż prowadzących osobiste zajęcia przemysłowe, ażeby celem wykupienia świadectw przemysłowych zgłosili się w terminie jaknajwcześniej, najpóźniej jednak do 30 czerwca br. w właściwym Urzędzie Skarbowym Podatków Bezpośrednich, gdzie po wypełnieniu stosownej deklaracji otrzymają świadectwo przemysłowe z wypisaną na niem należnością podatku państwowego i pobieranych równocześnie dodatków na rzecz publicznych związków niepaństwowych (gminy lub powiatu, szkół, Izby Przemysłowo-Handlowej). Należność samą uiszcza się w Kasie Skarbowej, — w Poznaniu w Kasie Miejskiej ul. Nowa 10 — która odbiór potwierdzi na świadectwie.

Świadectwa przemysłowe mają się znajdować w zakładach na miejscu widocznym. Oprócz tego każdy zakład i pomieszczenie składowe winno mieć odpowiedni szyld. Niezastosowanie się podlega karze.

Co do opłaty dodatkowego podatku przemysłowego wyda się stosowne zarządzenie w czasie późniejszym.

*** Na nowopowstające zakłady, procedury lub osobiste zajęcia przemysłowe mogą być opłacane świadectwa w ciągu całego roku, przyczem przed 1 lipca wydaje się świadectwa roczne, a od 1 lipca — świadectwa półroczne (art. 33).

Poznań, dnia 2 maja 1922 r.

Wielkopolska Izba Skarbowa

L. dz. 1405-22. II a.

Wolne miejsca.

- 10 robot. do tłuczenia kamieni
- 1 parobka sam. do koni
- 5 chłopaków do bydła
- 6 sług do miasta i na wieś
- 3 dzielnych ślusarzy
- 6 chłopaków 14--16 lat do fabryki w m.

Poszukujących pracy.

- 6 rodzin na deputat
- 3 kowali
- 1 maszynista
- 2 cieśli
- 1 młynarz
- 1 malarz
- 1 biurowy
- 14 górników do Francji
- 13 robotników do Francji
- 2 dziewczyny do fabryk w m.
- 15 robotników do fabr. w m.
- 45 robotników niewykwalif.

Chodzież, 26 maja 1922 r.

Państw. Urząd Pośr. Pracy w Chodzieży, t. telef. 26.

Submisja na eksploatację torfowisk położonych

w obrębie nadleśnictwa niżej podpisanego odbędzie się

w środę dnia 7-go czerwca r. b.

o godz. 12-tej w południe.

w kancelarii nadleśnictwa w obecności ewtl. przybyłych reflektantów.

Eksploatowane mają być pokłady:

- los 1.) w okręgu miały nad jeziorem Świętem 6 ha
- los 2.) w okręgu Rosko-przy Stępach . . . 1. ha

Na poszczególne losy oddzielnie należy przesłać oferty z napisem „submisja na eksploatację torfowisk“ w zapieczętowanych kopertach do dnia 7-go czerwca r. b. godziny 11-tej przed południem z wyraźnym potwierdzeniem, że oferent zgadza się na warunki dzierżawne które można przejrzeć w kancelarii nadleśnictwa.

Zatwierdzenie ofert zastrzega sobie dyrekcja lasów państw. w Poznaniu bez względu na wysokość nadejdy. Cenę dzierżawy należy podać za 1000 szt. wyrobionych cegiełek surowego torfu.

Nadleśnictwo państw. Potrzebowice

(poczta Wieleń pow. czarnkowski;
stacja kolej. Wieleń i Miały.)

Jan Meller, dentysta, Chodzież,

Nówy rynek 4, w domu p. Adamskiego.

Przyjmuje oprócz środy i czwartku
w wszystkie inne dni od godz. 9—6.

Szanownym interesentom donoszę, że
pracuję także dla członków kasy chorych.

WĘGIEL brunatny

z rewiru Frankfurtskiego
po 430 mk. niem. za tonę (20 ctr.) franco.
granica Stentsch z natychmiastową dostawą.
Wielkie zaoszczędzenie kosztów przewozu w
porównaniu do węgla kamiennego.
Zapłata w markach polskich.

**Górnośląskie
przedsiębiorstwo węglowe**
POZNAŃ, Wały Zygmunta Augusta 3.

Zabraniam niniejszem
wstępu na moje jezioro,
w szczególności zaka-
zuje pod karą kąpienia się.
Otto Henning,
Brodna.

**Księgi poborowe
i
karty podatkowe**
na składzie
Drukarnia Orędownika

Jeszcze raz p. Bergandera proszę
zabrać swoją

łódź z jeziora.

K. Hulanicki.

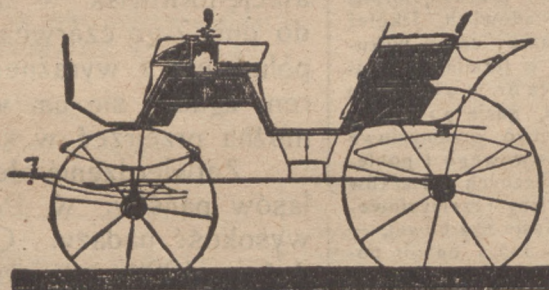
**Młynki do czyszczenia
zboża, centryfugi, paro-
wniki, jak i wszelkie
inne maszyny i narzędzia
rolnicze — dostarcza tanio**

Fabryka maszyn Haupt

Chodzież

Tel. 95.

Założone
1811 r.

prm. srebrnym medal.
Bydgoszcz 1904 r.

**Wykonywanie modnych i trwałych powózek
Wszelkie reperacje i odświeżenia
Gotowe powózki zawsze na składzie.**

Fabryka powozów EDMUND JAMMER Chodzież
Pod Lipami 4.